

NOVĂŢEANUL

Publicație lunară independentă

ORAȘUL NOVACI ❖ Anul XII, Numărul 130 ❖ Joi, 28 Martie 2024 ❖ ISSN 2392 – 6961

Interviul lunii

DE VORBĂ CU PRIMARUL ORAȘULUI NOVACI, dr. ing. DUMITRU LEUȘTEAN

Suntem la sfârșitul primei luni de primăvară. Ca de obicei, novăcenii sunt dornici să afle cât mai multe noutăți despre ceea ce se află pe agenda de lucru a Primăriei și Consiliului Local Novaci în acest an.

Cu aceste gânduri m-am adresat primarului orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean, la sfârșitul săptămânii trecute.

-Primar, dr. ing. Dumitru Leuștean:

Da, a trecut într-adevăr o lună de la începutul primăverii, dar pot să spun că timpul favorabil ne-a dat posibilitatea să lucrăm în ritm susținut la majoritatea proiectelor aflate pe agenda de lucru a Primăriei și Consiliului Local Novaci pe tot parcursul iernii. Cred că toți novăcenii au văzut că s-a lucrat continuu la rețeaua de canalizare și aducțiune apă potabilă în oraș, fie vreme bună sau rea, motiv pentru care mă bucur că majoritatea oamenilor au înțeles că este o lucrare vitală pentru Novaci. De altfel, la ora actuală, lucrările sunt realizate în procent de 40%, iar cele privind stația de epurare, sperăm să fie finalizate în vara acestui an.

Am continuat lucrările la rețeaua de transport în comun, la infrastructura rutieră necesară, autogări, autobaze. Toate autobuzele sunt venite; deocamdată, până la finalizarea infrastructurii rutiere, le avem în custodie la firma care ni le-a furnizat.

De asemenea, s-a lucrat pe toată perioada iernii la Centrul de Artă și Creație, de la fosta Casă de Copii Novaci, plus traseul ciclo-pietonal, lucrări executate în procent de 90%.

La fel, la Centrul de Tineret, loc de joacă și pasaj pietonal Pociovaliștea, lucrările sunt realizate în procent de peste 90%.

Se lucrează intens la Centrul multifuncțional (I.S.U, Salvare, Jandarmi), care are termen de finalizare sfârșitul anului 2024.

Ne găsim în procedură de achiziționare privind proiectarea și executarea lucrărilor de eficientizare termică la Spitalul Orășenesc Novaci și clădirile din incinta Liceului Teoretic Novaci.

Zilele trecute s-au reluat lucrările la piața agro-alimentară și la blocul de locuințe ANL de pe strada Eroilor.

În perioada următoare se vor emite ordine de începere a lucrărilor de reparare și modernizare a străzilor din orașul Novaci pe programul național Anghel Saligny. Odată cu finalizarea acestui program, în Novaci nu vor mai exista străzi nemodernizate.

Domnule primar, am înțeles că faceți demersuri pentru ca orașul Novaci să fie declarat Stațiune Turistică de interes național.

-Da, așa este. Orașul Novaci, Transalpina, zona Rânca, sunt tot mai căutate de iubitorii de frumos din țară și străinătate. Avem peisaje unice, care încântă orice turist, avem și dotări pentru vacanțe, concedii, excursii, sporturi de iarnă, petrecere a timpului liber în mod plăcut și util. Avem în vedere să demarăm unele proiecte care să vină și mai mult în sprijinul dezvoltării turismului. Novaciul, Transalpina, zona Rânca, oferă condiții pentru ca Novaciul să fie declarat Stațiune Turistică de interes național. Pentru novăcenii s-a văzut în ultimii ani că turismul poate deveni o sursă importantă de câștig, de ridicare a nivelului de trai al populației orașului.

Aș vrea să mai spun că în momentul de față lucrăm la implementarea de proiecte din cadrul Programului Operațional Regional 2024 – 2028. Sunt proiecte de mare importanță care se vor derula pe perioada mai multor ani, despre care vom vorbi într-unul din numerele viitoare ale publicației „Novăceanul”.

În încheiere, vreau să mulțumesc tuturor novăcenilor pentru înțelegerea și răbdarea de care au dat și dau dovadă, pentru disconfortul creat cu prilejul lucrărilor de canalizare și aducțiune apă potabilă. Sunt lucrări care vor duce, în final, la un grad ridicat de civilizație în localitate.

-Domnule primar, vă mulțumesc pentru informațiile puse la dispoziția novăcenilor și vă doresc mult succes în finalizarea proiectelor despre care mi-ați vorbit, cât și a celor care urmează a fi implementate pentru buna gospodărire și înfrumusețare a orașului Novaci.

PRIMĂVARĂ, BINE AI VENIT!

Primăvara este unul dintre cele patru anotimpuri ale zonei temperate, marcând tranziția de la iarnă spre vară. Calendaristic, primăvara începe la 1 Martie.

Primăvara este cel mai așteptat, cel mai proaspăt și iubit anotimp. Este anotimpul trezirii naturii la viață, anotimpul în care plutim cu voieșie prin parfumul florilor care colorează pământul: ghiociei, viorele, zambile, brândușe, lăcrămioare..., care ne aduc bucurie în suflet și zâmbete pe față. Este anotimpul când grădinile înfloresc, ceru-i limpede, ca oglinda. Este anotimpul când fluturii multicolori desenează traiectorii numai de ei știute, când albinele își încep dulcele zumzet printre flori. Este anotimpul când păsările migratoare, după călătorii lungi și spectaculoase, revin la cuiburile părăsite în toamnă, când berzele revin la cuiburile aninate în vârful vreunui copac sau stâlp la margine de drum pentru a-și crește puii. Am văzut zilele trecute și o moțată de pupăză care se fălea cu coafura ei.

Primăvara, dincolo de statutul de anotimp, este o stare de spirit. Ea vine cu veselie, cu bogăția de flori, lumină și culoare, cu ciripit de păsărele, cu noile toalete ale pomilor înfloriți, descătușați din chingile iernii.

Întreaga natură îmbracă haine noi, de sărbătoare, încât, privind

împrejurimile, nu te mai sature să privești și să te bucuri de ea. Este un nou început care dă sensuri noi vieții; este anotimpul când gospodarii pregătesc recoltele viitoare, anotimpul curățeniei în grădini, anotimpul când renunțăm la ținutele groase care ne protejează de frig iarna, când revenim la ținute ușoare, devenind parcă mai ușori și plini de viață.

Este anotimpul când, „după atâta frig și ceață”, vorba poetului, soarele blând al primăverii ne scoate din amorțeală. Este anotimpul care ne dă toate motivele pentru a ne regăsi bucuria de a trăi fiecare zi cu intensitate, când starea de spirit a fiecăruia se îmbospătează continuu.

Lucia Silvia Podeanu

Nașterea primăverii

*Din crengile golașe, fluiere lung mierle
Răspund, din marginea pădurii
în triluri scurte, ca înșirate perle,
Aceleași păsări negre cu cioc portocaliu
Și zbor de balerină rapid, înalt, zglobiu*

*La scorbura bătrânului nuc
Ciocănitori cochete, de nicăieri au
apărut*

*Printre norii plini de ploile
de-acum și cele viitoare.*

*Lumina când apare, când dispare
Brândușe galbene și viorii
fac pete de culoare.*

*Alunii se lasă cucerți de zumzet
Dintr-o glastră un crin roșu
ascultă cu un zâmbet.*

*Picură din corzi tăiate
leac de ochi vindecător,
Iar narcisele în tufe
își scot bobocii lor
E umed aerul din ce în ce mai mult
Și drumul primăverii
cătore noi e tot mai scurt.*

Pagină realizată de CONSTANTIN DĂRVĂREANU

Martie – Mărțișor

Luna martie este foarte așteptată de toată lumea. Începe cu 1 Martie, Ziua Mărțișorului, când cu toții umplem buzunarele de mărțișoare pe care le oferim doamnelor și domnișoarelor pentru care nutrim sentimente speciale, pentru iubite, pentru colegele de serviciu, dar și pentru necunoscutele întâlnite instantaneu care știu să te fure cu un zâmbet. Continuă cu 8 Martie, Ziua Femeii, când toate florile de pe piață sunt vândute mai ceva ca trufandalele și toți bărbații umplu străzile, aleargă cu brațele pline de flori spre aceleași destinații.

Ziua de 8 Martie mai poartă și simbolul Zilei Mamei și toți copiii doresc să își arate iubirea față de cea mai dragă ființă din viața lor închinându-i cântece, poezii și flori. Literatura abundă de cântece și poezii dedicate mamei, femeii, iubitei, citate celebre frumoase și pline de emoție despre ceea ce reprezintă femeia. „Femeia este floarea și parfumul vieții, misterul și farmecul ei sunt fără margini”, ne spune Lucian Blaga.

Am reținut ca fiind superbă confesiunea Doamnei Prof. Univ. Dr. Docent Zoe Dumitrescu Bușulenga alias Maica Benedicta de la Văratec, o femeie ultra inteligentă. Intr-o scurtă conversație, un bărbat întrebă o femeie:

- Ce tip de bărbat cauți?

Ea rămase un moment tăcută, îl privi în ochi și îi zise:

- Vrei să știi într-adevăr?

El răspunde: Da!

Atunci ea începu să zică:

- Fiind femeie, sunt în poziția de a-i cere bărbatului ceea ce eu nu pot face pentru mine. Plătesc facturile, mă ocup de casă, merg la supermarket, fac cumpărături și totul fără ajutorul unui bărbat... Îmi pun întrebarea: Ce poți tu să aduci în viața mea?

Bărbatul rămase privind. Gândea cu siguranță că este vorba de bani. Ea, știind ce gândește el, spuse:

- Nu mă refer la bani. Am nevoie de mai mult. Am nevoie de un om care să lupte pentru perfecțiune în toate aspectele vieții.

El își încrucișă brațele, se așeză în fotoliu și, privind-o, îi ceru să explice mai în detaliu.

Ea zise:

- Caut pe cineva care să lupte pentru perfecțiune mentală, pentru că am nevoie de cineva cu care să conversez și care să mă stimuleze din punct de vedere intelectual. Eu nu am nevoie de cineva simplu din punct de vedere mental. Am nevoie de cineva suficient de sensibil ca să înțeleagă prin ce trec eu ca femeie, dar suficient de puternic ca să mă încurajeze și să nu mă lase să cad. Caut pe cineva pe care să îl respect ca să pot să fiu „ascultătoare”. Nu pot să fiu așa cu cineva care nu poate să își rezolve singur problemele. Eu caut un bărbat care se poate ajuta pe sine însuși pentru a ne ajuta reciproc. Caut un bărbat care să înțeleagă că sexul are importanța lui într-un cuplu, dar că nu determină existența cuplului care se vrea cu adevărat fericit. Și o femeie adevărată nu va accepta niciodată lângă ea un bărbat care este extraordinar... dar numai o oră! Pentru simplul motiv că ziua are 24 de ore !

Când termină se uită la el și îl vedea foarte derutat El îi zise:

- Ceri mult....

Ea răspunde:

- Valorez mult!

Cine a avut privilegiul să o aibă profesoară de literatură universală, la facultate spune despre ea: Era IMENSĂ! și cinste ei că a urcat, pe verticală, spre Sus. S-a călugărit.

Doamnelor și domnișoarelor, citiți și luați aminte!

Grl ° dr. ION STAIKU

LICEUL TEORETIC NOVACI – REZULTATE REMARCABILE LA OLIMPIADELE ȘI CONCURSURILE ȘCOLARE DIN ACEST AN

Când e vorba să scriu despre rezultatele obținute de liceenii noștri la diverse olimpiade și concursuri școlare, întotdeauna mă gândesc la munca și responsabilitatea din spatele fiecărui punctaj obținut. Căci da, este mult timp investit în fiecare oră de studiu. Însă, ce investiție ar putea fi mai valoroasă decât învățarea?! Niciuna... De curând, s-au finalizat câteva competiții județene, despre care voi scrie în prezentul articol. Unele sunt în derulare, fie că vorbim despre olimpiade sau concursuri școlare, iar altele sunt programate până la sfârșitul anului școlar.

După cum fiecare dintre noi poate observa, ne menținem în topul rezultatelor obținute la nivel județean, iar acest lucru nu doar că ne onorează pe noi, cadrele didactice, ci ne face să fim mai responsabili cu fiecare an ce trece. Ceea ce aș vrea să punctez este că, deși nu toți elevii au reușit să obțină de fiecare dată premii, ei au fost foarte aproape de podium, având rezultate foarte bune, la mică distanță de cei fruntași.

În continuare, voi menționa elevii cu rezultatele aferente, alături de domnii profesori îndrumători, în ordinea derulării competițiilor:

Concursul Național „Tehnici matematice”, etapa județeană:

- Gherghe Oana-Alexandra, locul al II-lea, clasa a XII-a D, prof. Botea Sorin;
- Prințipu Eduard-Adrian, locul al III-a, clasa a XII-a D, prof. Botea Sorin.

- Rezultate bune au obținut și elevii clasei a XI-a B, Voinea Ana-Maria, Șișiu Nicoleta Alexandra și Ionașcu Elena-Mihaela, prof. Jenoiu Ioana.

Olimpiada Națională a Sportului Școlar, etapa județeană:

- Fotbal-echipa de băieți, mențiune, prof. Covrig Cosmin.

Olimpiada de Limba și literatura română, etapa județeană:

- Frățuțu Alexandra, al IV-lea punctaj, clasa a XI-a A, prof. Popica Mădălina;

- Berbecel Daria, al V-lea punctaj, clasa a XI-a A, prof. Popica Mădălina;

- Stanciu Elena, al VII-lea punctaj, clasa a X-a A, prof. Firu Iuliana.

- Rezultate bune au obținut și elevele clasei a IX-a A, Popescu Mihaela și

Handoreanu Casiana, prof. Popica Mădălina.

Olimpiada Națională a Sportului Școlar, etapa județeană:

- Handbal-echipa de fete, locul al II-lea, prof. Colțescu Manuel;

- Handbal-echipa de băieți, mențiune, prof. Colțescu Manuel.

Olimpiada de Discipline economice, etapa județeană, specializarea Economic, administrativ, comerț:

- Ionașcu Mihaela, locul I, clasa a XI-a B, calificare la etapa națională, prof. Redeca-Lăcătușu Amelia, prof. Brînzan Ionela, prof. Handoreanu Constantin;

- Șișiu Alexandra, locul al II-lea, clasa a XI-a B, prof. Redeca-Lăcătușu Amelia, prof. Brînzan Ionela, prof. Handoreanu Constantin;

- Bocșe Cristina, locul al III-lea, clasa a XI-a B, prof. Redeca-Lăcătușu Amelia, prof. Brînzan Ionela, prof. Handoreanu Constantin.

Olimpiada de Istorie, etapa județeană:

- Popescu Adrian, locul al II-lea, clasa a X-a A, prof. Țicu Alina;

- Giurgiu Roxana, locul al II-lea, clasa a XI-a C, prof. Hohoi Narcisa;

- Docuță Flavius, locul al III-lea, clasa a X-a A, prof. Țicu Alina;

- Tutilă Denisa, mențiune, clasa a IX-a C, prof. Țicu Alina.

Rezultate bune au obținut și elevii Popescu Marian, Handoreanu Casiana, Îngustu Andreea, Gherghe Steliana, Croitoru Alexandru și Danciu Denisa, prof. Țicu Alina.

Olimpiada de Biologie, etapa județeană:

- Lăcătușu Alicia-Andreea, locul al III-lea, clasa a IX-a A, prof. Frățilă Mihaela.

În viitorul apropiat, voi reveni și cu alte rezultate frumoase, pe care sunt sigură că elevii noștri le vor obține și la următoarele competiții. În încheiere, mă bucur că olimpicii Liceului Teoretic Novaci vor duce mai departe prestigiul unității noastre școlare, căci întotdeauna s-au circumscris standardelor exigenței educaționale. Felicitări tuturor!

Director Liceul Teoretic Novaci,
Prof. ALINA ȚICU

TOPORAȘUL DE ARGINT – ZAKOPANE, POLONIA, 1977

Era în martie 1977. La trei luni după ce fusesem numit director al Casei de Cultură Novaci, la propunerea fostului primar Victor Digulescu și a fostului director, Ioan Grecoiu, împreună cu câțiva prieteni am înființat Ansamblul Folcloric „NEDEIA” Novaci. La doar șase luni, aveam să participăm la cel de-al X-lea Festival Internațional de Folclor de la Zakopane-Polonia. Cu sprijinul forurilor culturale județene și a coregrafului Iulian Malea, ansamblul a fost pregătit și a reprezentat cu cinste orașul Novaci la acest festival-concurs, obținând „Toporașul de Argint”, festival la care au participat ansambluri din Polonia, Anglia, Bulgaria, Cehoslovacia, Franța, Mexic, Grecia, Yugoslavia, Olanda, Norvegia, Finlanda, Turcia și S.U.A.

Presa din Polonia nota după reprezentanța ansamblului nostru la Zakopane: „Încă odată, tradiția festivalului s-a confirmat: când joacă românii, tremură pământul”.

C.D

BLOC DE LOCUINȚE PENTRU SPECIALIȘTII DIN SĂNĂTATE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT

În orașul Novaci se va construi un bloc de locuințe pentru specialiștii din sănătate și învățământ.

Blocul se va construi pe un teren de aproape 1.000 metri pătrați, pus la dispoziție de Primăria Orașului Novaci și va fi prevăzut cu parter și 3 etaje, cu un total de 15 apartamente cu două și trei camere, cu lift și spații anexe.

În acest fel, Primăria Orașului Novaci vine în sprijinul legării de oraș a celor care fac naveta din școli și Spitalul Orașenesc Novaci.

Valoarea construcției se ridică la peste un milion de euro. Durata totală a lucrărilor este de 12 luni de la emiterea ordinului de începere a lucrărilor.

Terenul unde urmează a se construi blocul de locuințe pentru specialiștii din învățământ și sănătate este situat în spatele Poliției Orașului Novaci.

Tot în orașul Novaci se află în construcție și un bloc de locuințe pentru tineri, în curtea fostei Case de Copii Novaci.

CONSTANTIN DĂRVĂREANU

27 martie/ 9 aprilie – 106 ANI DE LA UNIREA BASARABIEI CU ROMÂNIA

Unirea și unimea națională sunt bunuri mari, importante și însuflețitoare, care nu cer mai mult decât voința tare de a fi și a rămâne un singur popor. (Gheorghe Barițiu)

În fiecare an la 27 martie, România îmbracă straie de sărbătoare pentru a marca așa cum se cuvine Ziua Unirii Basarabiei cu România – sărbătoare națională de suflet a întregului spațiu românesc.

În urmă cu 106 ani, la 27 martie 1918 a triumfat adevărul istoric pentru poporul nostru și s-a realizat visul de veacuri de unire. Drept urmare au fost create condițiile necesare pentru renașterea și întregirea spirituală a tuturor românilor. Revenirea Basarabiei, în anul 1918, în sânul spațiului românesc a asigurat pe parcursul întregii perioade de până în 1940 o renaștere națională și spirituală a românilor basarabeni, în perioada 1918-1940 constituindu-se aici o adevărată intelectualitate națională.

Unirea Basarabiei cu România a avut loc la 9 aprilie 1918 (27 martie pe stil vechi) și a fost în fapt reunificarea vechii provincii românești Basarabia, ruptă de Moldova și alipită de Rusia în 1812. Basarabia a fost prima provincie care s-a unit cu România pentru a forma România Mare. Efectele Unirii au fost anulate la 28 iunie 1940, atunci când Rusia a anexat din nou Basarabia, în baza pactului secret Ribbentrop-Molotov.

Până a se ajunge la actul unirii din 27 martie / 9 aprilie 1918, Basarabia a parcurs un drum anevoios, cu multe emoții, care se cere studiat pentru că lecțiile sale arată o clasă politică iscusită (de ambele maluri ale Prutului).

În anul 1917, când revoluțiile s-au succedat în Imperiul Țarist, începând cu cea din februarie care a dus la abdicarea lui Nicolae al II-lea și până la „Marea revoluție socialistă din Octombrie”, mișcarea de eliberare națională a românilor din Basarabia a cunoscut o dezvoltare constantă, începând cu înființarea la Chișinău, în martie-aprilie, a Partidului Național Moldovenesc, al cărui program sublinia necesitatea unei largi autonomii a regiunii și dobândirea drepturilor cetățenești și naționale pentru români. În spiritul vremurilor, au avut loc numeroase întruniri și acțiuni de organizare: Congresul Uniunii Cooperativelor din Basarabia, Congresul țăranilor din Basarabia, Congresul corpului didactic din Basarabia și multe altele.

La 21 noiembrie, Sfatul Țării și-a deschis lucrările, fiind alcătuit din reprezentanți ai tuturor naționalităților, confesiunilor și orientărilor politice. Numărul deputaților a fost majorat de la 120 la 150. Președinte a fost ales Ion Inuceț, iar printre deputați se găseau personalități de frunte ale Basarabiei, precum Pantelimon Halippa, Ion Pelivan sau Ion Buzdugan. La 2 decembrie, Sfatul Țării a adoptat o Declarație prin care se proclama Republica Democratică Moldovenească, ce urma să facă parte din Republica Federativă Democratică a Rusiei, care nici nu exista. La 7 decembrie, puterea executivă a fost încredințată unui Directorat, sub președinția lui Pantelimon Erhan.

După semnarea armistițiului de la Brest-Litovsk, care a marcat ieșirea Rusiei din Antantă, presiunile Puterilor Centrale asupra României, pentru semnarea unui armistițiu, capătă un caracter ultimativ. Guvernul Brătianu își depune mandatul, iar generalul Averescu este însărcinat cu formarea noului guvern. Condițiile cerute de Puterile Centrale

erau deosebit de grele, având caracterul unui Diktat; la 19 februarie, în Consiliul de Coroană, generalul Averescu a precizat că soluția acceptării condițiilor era singura posibilă: se salva dinastia și se înlesnea unirea cu Basarabia, ministrul de Externe al Imperiului Austro-Ungar, contele Czernin, promițând ajutor diplomatic în acest sens. În Basarabia dorința de Unire se dovedea una generală, cerută de numeroase cercuri politice, comitete și adunări diverse. Partidul Național Moldovenesc a dus în această perioadă o activitate susținută pentru extinderea influenței în rândul opiniei publice. Tot la Iași, într-o ședință de guvern, la care au participat Ion Inuceț, David Ciugureanu și Constantin Stere, s-a decis forma prin care urma să fie proclamată Unirea: guvernul român accepta solicitările de Unire venite din Basarabia și urma să-și exprime poziția oficială după votul din Sfatul Țării.

În după-amiaza zilei de 27 martie a avut loc ședința Sfatului Țării, în urma căreia a fost adoptată hotărârea de Unire. Ion Inuceț declara: „Ședința de azi, domnilor deputați, va fi o ședință istorică pentru poporul nostru. Noi trebuie să depunem toate silințele ca să reușim cu cinste în acest moment istoric”.

După discuții aprinse privind caracterul deschis al votului s-a trecut la votarea rezoluției de unire propusă de Blocul Moldovenesc, rezultatul fiind de 86 de voturi pentru, trei contra și 36 de abțineri.

„În numele poporului Basarabiei, Sfatul Țării declară: Republica Democratică Moldovenească (Basarabia), în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum mai bine de o sută de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și al dreptului de neam, pe baza principiului că noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama sa, România”. Declarația de unire se încheia cu cuvintele: „Trăiască unirea Basarabiei cu România de-a pururea și totdeauna!”. A urmat o scurtă alocuțiune a lui Alexandru Marghiloman, care a declarat că ia act de Declarația de Unire în numele poporului român și al Regelui, la final spunând: „Trăiască România, una și nedespărțită”.

Declarația de Unire stabilea că Basarabia își păstra autonomia, având un sfat ales pe baza votului universal. Se precizau drepturile democratice recunoscute și garantate – drepturile minorităților, libertatea personală și multe altele – și se stabilea ca provincia să fie reprezentată în forul legislativ al țării de un număr de parlamentari raportat la numărul de locuitori, doi reprezentanți ai Basarabiei urmând să facă parte din Consiliul de miniștri al României. Declarația de unire a fost primită cu mult entuziasm de românii de pretutindeni, prima bucurie după ani grei de război. A urmat unirea Bucovinei cu România la 15/28 noiembrie 1918, pentru ca la 18 noiembrie/ 1 decembrie 1918 să se unească cu Vechiul Regat și Transilvania, Banatul, Crișana și Maramureșul, realizându-se Marea Unire și luând naștere România Mare.

Prof. ALINA -RAMONA ȚICU

DE CE ÎN GERMANIA S-A PUTUT ȘI LA NOI, NU?!!!

În iunie 2003 mă aflam în Olanda cu Ansamblul Folcloric „Nedeia”. Am fost cazat la familia Leo van der Toorn, în Drachten, un frumos oraș din nordul Olandei, provincia Friesland. Ne-am înțeles destul de greu, dar ne-am înțeles totuși, mai ales în franceză. Distinsele noastre gazde doreau să afle cât mai multe despre România, dacă lucrurile s-au schimbat după Evenimentele din Decembrie 1989.

La un moment dat, Leo a mers într-o cameră alăturată de unde s-a întors cu bucăți din Zidul Berlinului, cu fotografii unde, împreună cu familia, a participat la dărâmarea rușinosului zid al comunismului. Se mândrea că a participat împreună cu familia la dărâmarea Zidului Berlinului și la redeschiderea Porții Brandenburg, că a trăit asemenea momente emoționante, magice, ale istoriei universale care au marcat sfârșitul Cortinei de Fier și zdruncinarea din temelii a regimului comunist.

Rememorând amintiri din acea perioadă, gândul mă duce la ce a putut să facă Germania, iar noi, NU.

Pe 9 noiembrie 1989, Gunther Schabowski, reprezentantul guvernului Republicii Democratice Germania, anunța prin televiziune că cetățenii din RDG pot

călători fără restricții în toate țările, inclusiv în Republica Federală Germania, numită pe atunci Germania de Vest. Oamenilor, nu la vena să creadă.

În aceeași noapte, mulțime de oameni s-au adunat sub Zidul Berlinului, construcție care, timp de aproape 30 de ani, a simbolizat divizarea țării. Așa a început distrugerea zidului și deschiderea granițelor, punându-se capăt perioadei post-Yalta în Germania. Zidul fusese construit în anul 1961, zid întărit cu sârmă ghimpată și păzit de armată, pentru a-i împiedica astfel pe cetățenii republicii să fugă în Vest.

În ziua de 3 octombrie 1990 s-a făcut unificarea celor două Germanii, populației de 61 milioane locuitori ai RFG, adăugându-i-se cele 17 milioane de cetățeni RDG.

Deci, s-a putut. La noi, de ce nu s-a putut?! De ce România nu s-a putut reuni cu frații noștri de peste Prut? A fost o conjunctură cu care nu se știe dacă ne vom mai întâlni vreodată.

La noi, în acele zile, se da lupta pentru acapararea puterii, lupta pentru a-i interzice Regelui Mihai intrarea în țară. Pe nimeni nu a mai interesat soarta românilor de peste Prut, a celor din Bucovina de Nord.

CONSTANTIN DĂRVĂREANU

ZIUA NAȚIONALĂ A FRANCOFONIEI LA LICEUL TEORETIC NOVACI

Liceul Teoretic Novaci a sărbătorit săptămâna trecută Ziua Națională a Francofoniei prin proiecte în Power Point, recitări de poezii, jocuri și booktrailer.

La acest eveniment a participat și Michel Pichon, președintele Asociației OVR (Operations Villages Roumains), care a venit special din orașul Mayenne-Franța, oraș înfrățit cu orașul Novaci, pentru a lua parte la manifestare.

Michel Pichon a vorbit elevilor despre semnificația Francofoniei în lume. Toate activitățile au avut ca scop promovarea limbii franceze și a valorilor Francofoniei.

ÎNȚELEPCIUNEA UITATĂ A CELOR DE DEMULT

Timp de multe milenii înțelepciunea a fost considerată avuția cea mai înaltă a omului. De aceea poate și lui Hiperion, eroul din superba poezie Luceafărul de Eminescu, Creatorul Lumii îi spune acestuia să-i ceară înțelepciune, pentru a înțelege rosturile lumii și nu schimbarea destinului.

În vechea noastră cultură, înțelepciunea a fost, se pare, mai întâi fixată în celebrele Legi Belagine, despre care se spune că sunt de pe vremea lui Zamolxe și mai târziu ale lui Deceneu. Așa se face că învățăturile despre cum să se comporte omul, cum să ajungă la înțelegerea lumii sau cum să-și ducă viața de zi cu zi, au străbătut veacurile și se află până nu demult prezente în sfaturile bătrânilor noștri. Îmi aduc aminte, copil fiind, despre unele din aceste sfaturi sau îndrumări, aduse adesea în discuție de Sonu Taban, de Jelitu-Popescu, de Mitu Porumbel sau de Spănu Mătcă, oameni care la acea vreme treceau bine de 80 de ani. Îmi sună și acum în urechi spusele auzite atunci: gândul bun al omului este averea cea mai de preț; nu-ți lega prea mult sufletul de lucruri trecătoare; fii bun și răbdător cu cei de lângă tine; să nu agonisești lucruri care nu îți trebuiesc și să le dai altora pe cele de prisosință; să fii cumpătat deoarece creanga cu mult rod e ruptă repede de vijelie; să înveți copiii în legea strămoșească și numai așa vom dăinui ca neam; trupul sleit și gârbovit este plata pentru cunoașterea lucrurilor și creșterea înțelepciunii etc. Desigur, trebuie să treacă mulți ani pentru a se ajunge la înțelesul profund al acestor frumoase îndemnuri. Acești ani îți dau posibilitatea de a învăța să observi mai bine lumea, mersul lucrurilor, felul de a fi al oamenilor etc. Schimbările de după 1989 i-au pus pe milioane de români să trăiască într-o lume nouă, adesea străină de ceea ce a cunoscut istoria pe la noi: totul se vinde și se cumpără; banul face legea, iar dacă nu ai bani ești condamnat la o neagră mizerie; produsele noastre de la țară – lapte, brânză, lână, piei, carnea animalelor crescute pe lângă casă, țuică, fructe, vin, lemn etc. – se vând pe nimic. Chiar fructele de pădure – zmeură, afine, mure etc. – bine cunoscute altădată în lume sunt achiziționate astăzi la prețuri de râsul lumii. Așa se face că unii dintre noi au plecat să lucreze în străinătate, iar mulți alții se gândesc la această posibilitate, ca singură șansă de supraviețuire.

Văzând și auzind toate acestea nu se poate să nu te întrebi Ce s-a ales de înțelepciunea celor de demult? Răspunsul este greu de dat. În primul moment ești

tentat să crezi că acea înțelepciune a murit odată cu timpurile în care a fost produsă și a funcționat. Totuși, vremurile acestea noi cer și ele o explicație, o înțelegere: de unde vin și încotro merg; sunt sau nu pe măsura oamenilor; sau dacă nu cumva această nouă civilizație ne dezumanizează, ne înstrăinează pe unii de ceilalți, ne face pe toți la fel din punct de vedere al aspirațiilor, dispărându-ne identitatea. Astfel de întrebări și alte zeci care se pot pune duc însă iarăși la conturarea unei înțelepciuni a timpurilor noi.

Ajunși aici putem intra într-o capcană de raționamente logice din care nu mai putem ieși. Este vorba de ceea ce ne-au lăsat ca bun de cel mai înalt preț cei de demult – înțelepciunea – mai are sau nu vreo valoare. Axiologia sau știința despre valori ne spune că umanitatea, fiecare colectivitate mai mare sau mai mică, a avut și va avea mereu valori perene, dincolo de un timp istoric sau altul. Ele alcătuiesc structura compozițională și intelectuală care ne deosebește de restul viețuitoarelor. Astfel, faptul că azi mulți oameni își cultivă mai degrabă trupul decât gândirea nu este decât ceva efemer, la fel este și cu cei care ne îndeamnă să consumăm cât mai mult, sub lozinca shoppingul este un mod de existență, negând tocmai cumpătarea din înțelepciunea celor de demult.

În ceea ce privește îndemnul la care m-am referit la începutul articolului – fii bun și răbdător cei de lângă tine – lucrurile au luat o turnură de-a dreptul periculoasă. Aud mereu în jurul meu că azi nu se mai înțeleg fratele cu sora, părinții cu copiii, iar în multe familii avem de-a face cu o creștere nemaiîntâlnită a violenței de toate felurile: fizică, morală, verbală, economică etc. Referitor la aceea că ar trebui să îi învățăm pe copii în legea străbună, lucrurile stau la fel de dramatic. Programe școlare, manuale, organizarea învățământului, metode, procedee și tehnici de învățare etc., totul trebuie să fie importat din occident. Înțelepciunea celor de demult ne spune însă că firea lucrurilor și a evenimentelor este adesea înșelătoare sau că tăria și slăbiciunea unei societăți sunt mereu laolaltă. La aceasta mai adăugăm că lumea a fost înțeleasă aidoma unui foc care se aprinde și se stinge după măsură. Aș mai adăuga doar acele versuri extraordinare din „Glossa” lui Eminescu, poezie care condensează în sine multe din înțelepciunea celor de demult: Vreme trece, vreme vine/ Toate-s vechi și nouă toate/ Ce e rău și ce e bine/ Tu te ntreabă și socoate/ Nu spera și nu ai teamă/ Ce e val ca valul trece...

O, TEMPORA!

Profesorul SERGHIE S. LEUȘTEAN

Când am pășit în clasa a V-a la gimnaziul din Novaci, chiar în prima zi de școală, sunt scos la tablă de către profesorul Leuștean. Îmi cere să rezolv un exercițiu.

Era ușor, niște calcule aritmetice. Îl rezolv bine și sunt trecut în bancă. Au urmat încă 3-4 copii și, după ce rezolvă și ei exercițiile cerute, îl văd cu capul aplecat asupra catalogului, îl aud: Staicu – 3, Văcăreanu – 3, Nedu – 2, Berbecel – 2 etc.

Eu, învățat numai cu 5 pe care mi-l pune învățătoarea Voichița Popescu în școala primară din Cernădia, dau să plâng. Leuștean mă vede, dar nu schițează nici-un gest. Imperturbabil, își continuă lecția.

A doua zi, sunt scos din nou la tablă. Rezolv ce mi se cere, trec în bancă și-l aud: eu îți dau 5, Staicule, dar să te ții de el!

A treia zi sunt scos din nou la tablă și primesc 5. A patra zi la fel, a cincea zi la fel și ajunsesem la șapte zile consecutive când eram scos la tablă. Aveam șase note de 5 și acel 3 din prima zi, în timp ce alții nu aveau nicio notă.

S-a oprit. M-a mai scos la tablă spontan, dar nu mi-a mai pus note. Am primit media 5. Cum să nu păstrezi o asemenea amintire din primii ani de școală gimnazială.

Acesta era profesorul Serghe Leuștean: sobru, permanent în mișcare printre bănci, bătând podeaua cu cizmele ălea lungi ca de mare ofițer, de parcă mergea în pas de front. Când trecea pe lângă tine, și se zbrălea părul, inima și se

facea purice, iar tu dispăreai undeva în neant, că te întrebai dacă mai ești prezent.

La orele lui nu se auzea nici musca. Scotea la tablă de fiecare dată 5-6 elevi, care rămăneau aliniați acolo până termina cu verificarea lecției anterioare și tot cu ei preda și lecția următoare. Pricepeam totul fără să mai fie nevoie de vreo repetiție acasă. La final, trecea prin fața șirului de impricinați și pe cei care nu s-au prea descurcat îi lua de barbă și-i judeca: De ce nu ți-ai învățat lecția pentru azi? Vorbea așa de sever încât aveai senzația că te și plesnește. Normal, instinctul te făcea să dai înapoi, dar nu aveai cum, pentru că avusesse grijă să te calce cu cizma pe bombeul încălțăminteii tale așa încât nu mai puteai fugi. Nu lovea cu mâna, dar lovea cu stiloul în catalog.

Tot cu el am învățat și primele noțiuni de fizică-chimie. Avea o fixație pe legi și definiții, că te plesnea cu câte o întrebare când nu te așteptai. Dacă te vedea că o fracțiune de secundă nu ești atent, îl auzai: Staicu, Legea lui Arhimede! Poezia devenise arhicunoscută: un corp scufundat în gaze sau lichide este împins de jos în sus cu o forță egală cu greutatea volumului de gaz sau lichid dislocuit. Știai, nu se întâmpla nimic, o literă dacă greșeau, te nota cu 2.

După ani buni, eu eram în profesie, el devenise primarul Novacilor. În noul context, am avut tangențe prea puține, respectul meu a rămas același, dar m-am bucurat și eu de respectul deplin al acestui mare om. Vorbea frumos despre mine ca polițist și am râs amândoi când, aflând că la o ședință în care analiza starea de ordine publică din oraș, unde a convocat și polițiștii, a început ședința cu: „vă rog să puneți pistoalele aici, pe masă!”

-Păi, dacă-l apuca pe vreunul să pună mâna pe pistol când îl ridicam în picioare să dea raportul!

Despre primarul Serghe Leuștean nu-mi permit să vorbesc prea mult. Cunoașterea mea despre primarul Leuștean este prea mică în raport cu cât a înfăptuit. Știu doar că tot novăceanul care l-a cunoscut îl vorbește la superlativ. Se spune că sub administrația sa orașul Novaci a înflorit. Eu, plecat de mult din Novaci, rețin doar că trotuarele și brazii de pe marginea străzii principale până la Pociovaliște s-au născut în prezența fizică a primarului, care era acolo în șantier cu ochii pe muncitor, atent să nu rupă rădăcinile arborelui la introducerea în pământ. Mai rețin construirea podului de lemn peste râul Gilort care leagă Novacii Moșneni de Novacii Străini. I se spunea „Podul lui Leuștean”.

Primarul Serghe Leuștean era un om concret, hotărât, sever, obiectiv, corect și cinstit. Spunea lucrurilor pe nume, indiferent cui se adresa, încât devenise incomod, pentru acest motiv, până și mai marilor de la partid care-l recomandaseră pentru această funcție.

Pentru mine profesorul-primar Serghe Leuștean a fost un reper de conduită, din care am căutat să mă inspir toată viața. **Grl (R) dr. ION STAIU**

CONDAMNAT ADMINISTRATIV

Regimul politic instaurat în România, după cel de-al Doilea Război Mondial, a inventat condamnarea administrativă. Practica juridică, de vreo două milenii și jumătate, nu era în baza unei legi. O astfel de practică arbitrară te pune să îți faci autocritica, neavând putere să te aperi. Este vorba de pedeapsa celor care au primit-o, fie în legătură directă cu Meditația Transcendentală, fie indirectă.

Despre acel episod întâmplat în România anilor 80 s-a scris câte ceva, dar au fost mai mult relatări partizanice. Adică s-a trăsniț și s-a fulgerat asupra puterii politice din acea vreme, dar nu s-au analizat cauzele profunde a ceea ce s-a întâmplat prin desființarea Institutului de Cercetări Pedagogice și Psihologice, care au fost identificate ca fiind principalul responsabil pentru ceea ce s-a întâmplat. În esență, Meditația Transcendentală cu sediul în Elveția, era un fel de SRL care ar fi ajutat la un training pe seama creativității grupelor de cercetare și diminuare a stresului. Cel puțin așa se spunea în actele de constatare a acestei societăți inspirate din practicile yoginilor de acum vreo 2 milenii. În spatele așa-zisei firme se afla și altceva și aceasta era, după convingerea noastră, o certitudine. Orice putere străină, și atunci și acum, este interesată cum gândește și reacționează populația unei țări și mai ales o parte a intelectualnicilor din zona mai specială a psihosocialului. Nu lipsit de interes este și prilejul de a testa nivelul de inteligență practică a unei populații, capacitatea acesteia de a gândi și descifra ce se urmărește de fapt dincolo de ceea ce se declară oficial.

Din acest punct de vedere se pare că provocarea Meditației Transcendentale a fost un succes pentru occidentali, ai noștri căzând în plasa vorbelor mieroase și a aserțiunilor cu pretenția de adevăr, dar care nu aveau experimente viabile. Cel mai grav a fost că după un timp destul de lung – vreo 2 ani – autoritățile au fost surprinse că în spatele meditației transcendente se afla și altceva, dar nu au putut formula în mod precis care este ținta actualităților factorilor de decizie. În schimb, s-a declanșat represiunea împotriva celor care au participat la meditația transcendentală când, de fapt, venise ordin de sus ca să participe la aceasta. Peste ani de zile s-a relevat că cei de la Meditația Transcendentală trimiseseră o scrisoare la Consiliul Național al Științei și Tehnologiei în care se spunea că dispune de un temei al autocontrolului, de antrenare a creativității și relaxare și că vor să ajute intelectualii români cu aceste tehnici. Cei de la CNST au cerut Institutului de Cercetări Pedagogice și Psihologice despre ceea ce doresc să facă în România. ICCP a analizat prin experimente de psihologie cele spuse de cei de la Meditația Transcendentală și a constatat că lipsesc informațiile esențiale despre aceste tehnici de antrenare a creativității.

Cei de la CNST și s-au adresat Comitetului Central al Partidului Comunist Român. Ce s-a discutat acolo nu putem ști. Se știe doar că Ministerul Învățământului de la acea vreme l-a informat pe Directorul ICCP că la secția de psihologie urmează să aibă loc un experiment de meditație transcendentală. Timpul scurt nu a dat posibilitatea să se afle de către noi cei din ICCP despre ce este vorba. Așa se face că în dimineața următoare, șeful secției de psihologie, un eminent om de știință, a găsit biroul în care lucra ocupat. Cum era și firesc, nu se știa despre ce s-a întâmplat aici, după care a aflat că a venit un tinerel care s-a legitimat

Prof. univ. dr. NICOLAE VINȚANU drept căpitan de securitate. Șeful psihologilor era om cu multe cărți scrise, un fost muncitor într-o uzină în tinerețe și nu s-a lăsat păcălit. Acesta a dat telefon la Minister, dar i s-a răspuns că timp de vreo șase zile biroul său va fi ocupat.

Unele întâmplări petrecute atunci, le-am aflat mai târziu, deoarece eram plecat la Arad în perioada aia, pentru efectuarea unor teste privind inteligența copiilor. Abia peste aproape 2 ani, ne-am trezit că e o mare audiență la ICCP despre Meditația Transcendentală. A doua zi a venit o echipă din Minister și am fost chemați în fața unei comisii a Municipiului de Partid București unde ne-au făcut cu ou și cu oțet că am fi ascuns activități subversive la adresa României. Aceste acuzații erau extrem de grave, echivalente cu coalizarea cu dușmanul sau cu trădarea. Cam în aceeași perioadă erau neclarități în ceea ce privește Consiliul Științific al Institutului, unde eram și eu prezent ca membru. Ni s-a spus că ne-am înșelat. Cu acest prilej am aflat și despre stadiul documentelor existente în arhiva ICCP pe toată durata meditației transcendente. Am aflat că era un referat al Consiliului Științific ICCP în care se spunea clar că tehnicile propuse de Meditația Transcendentală nu au convins pe mulți. Se știa mai demult că în spitale producerea diferitelor vocale au un rol de relaxare. În privința creativității nu s-a observat deloc de ceea ce se spunea atunci.

Raportul Consiliului Științific al ICCP i-a infuriat pe cei de la Ministerul Învățământului și mai ales pe cei de la Comitetul Central. Așa s-a ajuns la convocarea unei ședințe în care să se analizeze activitatea ICCP, care a durat vreo 8 ore, prin care cercetătorii sunt făcuți cu ou și cu oțet ca trădători. La sfârșitul ședinței de analiză s-a luat hotărârea de desființare a ICCP.

La vreo 3 zile după desființarea Institutului s-a luat hotărârea ca cei care au participat și cei care au știut despre aceasta să meargă la un alt loc de muncă, respectiv ca muncitori necalificați, cei care aveau până în șapte clase. Deși eu nu am fost prezent la Meditația Transcendentală, eu am fost repartizat ca muncitor necalificat la fabrica de încălțăminte Antilopa. Mi s-a sîstat susținerea tezei de doctorat, dreptul de semnătură în vreo publicație științifică sau literară și retragerea salarială a 5 trepte. Aceasta a însemnat o anulare a tuturor diplomelor obținute în școală, cu excepția diplomei de 7 clase. Totodată, o carte intitulată „Pedagogia Agricolă”, care era depusă la tipar, a fost anulată. Ce mai încoace încolo...o condamnare administrativă în toată regula.

În fața comisiei am arătat un document din partea Centrului de Perfecționare al Ministerului Culturii, prin care aceștia doreau să mă alătur lor, deoarece vreo 10 ani desfășurasem activitate intensă. Atunci am vrut să fiu muncitor necalificat la Fabrica Marmora, tot aveam de gând să încep sculptura, dar nu s-a aprobat. Șeful comisiei mi-a spus că sunt obligat să mă prezint la locul la care sunt repartizat. Mai târziu am aflat că toți colegii mei au fost trimiși muncitori necalificați, cât mai departe de locul de domiciliu, ca să aibă timp să se gândească la ceea ce făcuseră.

A doua zi m-am prezentat la Fabrica de încălțăminte Antilopa unde fusesem repartizat. La poartă a venit secretara directorului care m-a condus direct la șeful său. În acele momente de grea cumpănă profesională, socială și personală, am simțit că dictatura face

Din nou despre nevoia de educație

Scriam în numărul anterior al publicației „Novăceanul” că trăim vremuri tulburi. Într-un alt număr al publicației, sub titlul, „De ce sunt trist...”, scriam despre contextul în care se găsește România la 105 ani de la Marea Unire din 1 Decembrie 1918, ziua în care s-a împlinit visul de veacuri al poporului român: ROMÂNIA MARE.

Astăzi voi scrie pe o cu totul altă temă, o temă dezamăgitoare pentru actuala etapă pe care o traversează România, o temă despre care am mai scris cândva într-unul din numerele publicației „Novăceanul”, nevoia de educație, despre care bătrânii noștri spuneau că începe cu cei șapte ani de acasă, părinții fiind responsabili pentru modul de comportare a copiilor și că odată cu plecarea la școală, responsabilitatea revine nu doar părinților, ci și dascălilor, apoi societății.

Din păcate, astăzi ni se oferă, în special de către unele televiziuni, exemple de oameni lipsiți de educație, unii chiar de la nivel înalt, de tot felul de comentatori care ne dezvăluie o lipsă totală de respect și bun simț.

Și tot într-unul din numerele „Novăceanului” mă întrebam: „mai există bun simț?”

Am urmărit spre sfârșitul lunii trecute o emisiune la un post de televiziune. Rar mi-a fost dat să văd atâta răutate, atâta lipsă de bun simț în emisiunea respectivă. Am constatat că într-adevăr am asistat la moartea bunului simț într-o emisiune tălmăită cu lipsă totală de respect, la un josnic spectacol umoristic. Am mai constatat că înțelepciunea pe care ne-a dat-o Dumnezeu este întinată și că bunul simț nu mai poate exista atunci când unii oameni sunt părăsiți de înțelepciune.

Televiziunea respectivă mi-a demonstrat în acea zi de februarie că bunul simț și respectul sunt pe cale de dispariție totală. Este inadmisibil să debitezi pe un

post de televiziune atâta răutate și lipsă de respect față de o persoană, o persoană care n-a fost și nu este un om oarecare, care dincolo de greșelile făcute, a făcut și multe lucruri bune pentru România. Ca să nu mai vorbim și de faptul că unii dintre cei care au avut un asemenea comportament, nu sunt chiar ușă de Altar, cu studii departe de țară, cu situații la care majoritatea românilor nici nu pot visa.

Emisiunea respectivă a fost un rușinos mod de a face educație, un fel de răfuială pentru unele neîmpliniri carieristice ale unora, o emisiune specifică haosului din societatea românească din primii ani de după Evenimentele din Decembrie 1989.

Pentru mine, ca telespectator, a fost o emisiune josnică. Ce are de învățat omul de rând, tineretul din asemenea emisiuni? Răutate, lipsă de respect și de bun simț, mai ales din partea unora care nu au dus-o și nu o duc rău, lipsă de politețe. Când vorbesc de politețe mă gândesc la un comportament civilizată inclusiv din partea celor cu pretenții de oameni civilizați, culți. Nu este posibil ca oameni cu pretenții de oameni civilizați să debiteze pe micul ecran, în fața națiunii, jigniri de tot felul, injurii, să nu lase omul să se apere, să-și justifice realizările sau nerealizările. Prin modul de comportare, mai ales la o televiziune publică sau privată, vedem cu ce oameni avem de a face. Oamenii civilizați impresionează prin felul de a vorbi, prin delicatețea etalată în toate împrejurările, prin politețe, prin bună cuviință.

Mă gândesc cu groază la ce ne va fi dat să asistăm în acest an electoral când, în timp ce unele televiziuni vor ridica în slăvi pe unii candidați, altele îi vor demola la orice pas. Interesele nu vor ține cont de nimic, așa cum s-a întâmplat mereu.

CONSTANTIN DĂRĂVEANU

din om neom. Directorul mi-a spus că este o represiune împotriva intelectualilor, dar că nu va dura mult. Am fost trimis la secția care producea adidași din piele naturală. Totuși mi se dăduse o sarcină ca să număr perechile de încălțăminte necesare exportului. Și aici am găsit oameni de omenie, dar unii dintre ei vorbeau că așa fi făcut ceva împotriva PCR, alții că voiam să-l răsturnăm pe Ceaușescu, dar toate acestea mereu le știam că din cauza incapacităților celor care lucrau la Ministerul Învățământului și al celor de la CCPCR. De la auzul anumitor vorbe mulți au spus că noi mișcăm trenul din gară, că oprim transportul când ni se năzare etc.

Ceasul rău este urmat de ceasul bun, se spune în popor. În vara aceea s-a întâmplat că a avut loc un Congres cu participare internațională la Sankt Petersburg, URSS. Câțiva din grupul psihologilor sovietici au pus în ședință ce s-a întâmplat cu ICCP din București. Cel care a condus delegația, și el omul securității, a spus că era un război între cei de la Universitate și cei care lucrau în cercetare. Scandalul a ajuns până la urechile Ceaușesților. Aceștia fiind sensibili la imaginea din exterior, au revenit asupra hotărârii de prin iulie și s-a spus la loc comanda. Așa că s-a pus în mișcare tot aparatul, iar a doua zi Centrul Universitar București a luat adresele tuturor celor care au lucrat la ICCP. Cum eu eram la mare, la Mamaia, în concediu, pe plajă am auzit prin Radio Vacanța vestea și m-am dus să văd ce este acolo. Aceștia s-au crucit cum de m-au găsit pe mine să fiu tocmai pe plajă la Mamaia. La auzul acestei vești am dat telefon la colegii

mei și mi s-a spus că a doua zi trebuie să fim prezenți cu toții la Comitetul de Partid București.

La 8 dimineața am fost la București și s-a spus că ne vor repartiza în alte sectoare. La un moment dat, când mi-am auzit numele, am intrat și în cameră erau vreo 6 persoane pe care le cunoșteam destul de bine. Abia atunci am observat că erau oameni cu care participasem la simpoziioane, conferințe despre problemele educației etc. Șeful comisiei mi-a spus că s-au gândit să fim repartizați în alte munci. Atunci mi-a zis că trebuie să merg ca sociolog la Institutul de Medicină și Farmacie București. Am luat foaia cu repartizi și m-am prezentat la Rectorul Institutului de Medicină din București. Aici au urmat o groază de peripeții: când a văzut Șeful Serviciului de Personal Didactic că vin de la muncitor necalificat pe post de sociolog a spus că nu se poate așa ceva. Atunci am luat hârtia și i-am spus că mă duc la Minister. Acesta mi-a răspuns că să stau și să ne înțelegem cu domnul Rector și așa mai departe.

Am stat vreo 9 ani la IMF, unde am învățat multe din tainele vieții. După 4 ani am dat doctoratul în Filosofie. Am găsit un om pe care îl stimez și acum pentru că a scris că din experiența vieții găsești și bune și rele. Acolo m-a prins Revoluția din 1989, despre care am mai relatat în înscrisurile noastre. M-a pus șef de catedră, dar spre sfârșitul anului am plecat la Centrul de Sociologie a Lecturii de la Biblioteca Națională. Aici am stat aproximativ un an și jumătate, după care am plecat la Ministerul Educației și Cercetării. De aici am ajuns în învățământul superior.

SATE DE UNGURENI DIN SECOLUL al XIX-lea ÎN ZONA CÂMPIA VLĂSIA – MOSTIȘTEA

Prof. univ. dr. NICOLAE VINȚANU

În secolul al XIX-lea, zona Vlășia – Mostiștea din Câmpia Română, cunoaște o creștere foarte mare a populației. Lucrări de prestigiu pun în evidență că, mai ales în secolul al XIX-lea, se constată o neobișnuit de mare bogăție de oi și vite în Câmpia Română. O cauză principală, este, desigur, creșterea foarte mare a cererii de produse animale (carne, lapte, brânză, lână etc.), dar și substanțe organice pentru industrie, oase pentru clei, necesar fabricilor de hârtie, păr pentru perii, țesături speciale etc.

Desigur, are loc și o creștere foarte mare a suprafețelor cultivate cu cereale, necesare atât pentru consumul intern, cât și pentru export. La aceasta se adaugă înmulțirea suprafețelor cultivate cu viță de vie, a stupinelor care produceau miere și ceară precum și exploatarea la scară mult mai mare a bazinelor piscicole de la Dunăre, a iazurilor și bălților și azi renumite prin bogăția lor în pește.

Toate acestea vor atrage o mulțime de negustori, lucrători agricoli pentru muncile câmpului, pentru pescuit sau creșterea albinelor. Un loc de seamă îl are însă înmulțirea populației, care se ocupa cu creșterea animalelor, observabilă din punct de vedere statistic prin dublarea și în unele locuri chiar triplarea numărului de locuitori în diferitele așezări din zonă. Procesul de creștere al populației din cele două teritorii va fi între 1850 – 1912 de 255%.

Sporirea numărului populației din această zonă nu se datorează în principal sporului natural, cât mai ales imigrărilor, atât din sud, sud-vest, de peste Dunăre (bulgari, sârbi etc.), cât și unui mare număr de ciobani ardeleni, de austrieni, care coborau cu turmele lor la iernat și se stabileau pe aceste locuri. Drumurile preferate pentru turmele ardelenilor, denumite și drumuri ale oilor, sunt pe văile Argeșului, Dâmboviței, spre Dunăre și cele pe Ialomița, Prahova și Mostiștea. Așa apar noi sate cum au fost Osebiți, Atârnați, Adunați, Slobozia, Străini, Ungureni, Sudiți, Cojeni etc. Toate denumirile exprimă faptul că aceste așezări fie sunt adăugate la altele mai vechi, sub forma unor cătune, fie așezări care denumesc ocupația sau originea locuitorilor. Edificator în acest sens este că, multe așezări noi poartă numele de Ungureni.

Așa avem Mănești-Ungureni, Belciugu, Gherghița Ungureni, Netezești Ungureni, Bitina Ungureni etc.

Într-o privire generală, se poate spune că luncile din apropierea Călnăului, Vlășia și Mostiștea nordică apar ca zone unde se așează, de preferință, ciobanii ardeleni.

După 1831, Austro – Ungaria adoptă măsuri severe pentru încetarea transmutărilor în masă ale populației ce se ocupa cu păstoritul și nu numai, infiltrarea elementului ardelenesc în zonă este mai lentă, dar totuși continuă. Astfel, într-o hartă a Țării Românești din 1857, apar noi sate de Ungureni, ca adăugare la unele localități mai vechi sau ca noi așezări. Menționăm în acest sens Cucuieți, Sudiți, Gruiu Sudiți, cătune de ungureni în Câmpul Belciugatelor sau al Ciornulesei. Important este că, treptat, multe hanuri din zonă încep să fie ținute de ardeleni.

În a doua jumătate a secolului XIX, sporește aportul de populație ardelenescă în Țara Românească, respectiv Muntenia. Aceasta în primul rând pentru că terenurile fertile, vegetația abundentă, rețeaua de râuri și lacuri, ofereau bune condiții pentru creșterea animalelor. La aceasta adăugăm și creșterea numărului terenurilor arate și deci o abundență de grăunțe și furaje pentru oi, vaci, porci și cai. Totuși, treptat, curentul de emigrație al ardelenilor se va orienta spre est, către Bărăganul propriu-zis și apoi Dobrogea.

Procesul de transformare a ocupației din zona Vlășia–Mostiștea avansează și spre agricultură. Astfel, ciobanii ardeleni se amestecă prin căsătorie cu populația autohtonă, se stabilesc în localitățile în care au venit la iernat. Unii se transformă în plugari și întemeiază noi localități în câmpurile Berzei etc. Alții iau drumul orașelor din apropiere: Oltenița, Zimnicea, Giurgiu și mai ales București.

Mișcarea populației în zonă cuprinde și venirea de peste Dunăre a numeroși bulgari și sârbi, mai ales în luncile Argeșului, Dâmboviței, Dunării, Mostiștea, ca grădinari. Așa se dezvoltă puternic localitățile Gostinari, Grădiștea, Vărăști, Bolintin, Bălăceanca, Chiselet, Vidra, Valea Dragului etc. care vor constitui o serioasă bază de aprovizionare cu legume a Bucureștiului din acea vreme.

Cristian GRECOIU

Memoriu

Despre activitatea pastorală a preotului Sevastian Pârvulescu, paroh al parohiei Cernădia-Gorj

Pentru a fi mai cu ușurință urmărită, împart această activitate în următoarele capitole:

I. Activitatea parohială:

1. Fiind paroh al parohiei Mogoșani, jud. Gorj, între anii 1906-1909, cu sprijinul bănesc al enoriașilor, am construit biserica parohială de zid a acestei parohii în locul unei bisericuțe dărăpănate.

2. Paralel cu ocupațiunile din această parohie, am strâns în anii 1907-1909 sumele de bani cu care s-a plătit pictura bisericii parohiale din parohia Cernădia-Gorj, picturului V. Damian și s-au cumpărat sf. odoare în valoare totală de 15 000 lei, valuta din acea vreme, dintre care 12 000 lei au fost dați de familia subscrișului. Această biserică a fost sfințită la 21 mai 1909.

3. În anul 1912 am cumpărat trei rânduri de veșminte pentru cele trei biserici din parohia Cernădia.

4. Pentru că biserica parohială din Cernădia amenința să se dărăpene, i-am făcut în anul 1925 o reparație provizorie, cu 30 000 lei din parohie.

5. Reparația definitivă, după planul și devizul aprobat de Sf. Episcopie, am făcut în anul 1930, cu suma de lei 132 000, strânși prin banca populară „Cernăzoara”, al cărei președinte eram.

6. Tot cu sprijinul acestei bănci populare, am mai adunat pentru parohie alți 127 000 lei, care formează acum fondul de susținere al parohiei Cernădia și care în parte sunt depuși la aceeași bancă.

7. În anii 1930, 1931 și 1934 am împrejmuit cu zid curțile celor trei biserici din parohia Cernădia și s-au înzestrat cu toate cărțile de ritual bisericele filiale din satele Bercești și Vlădoi.

8. Cimitirele bisericilor au fost împrejmuite cu zid și ștacheți, aliniate și semănate cu flori, iar curțile bisericilor au fost plantate cu brazi, tei, salcâmi etc.

9. În anul 1920 s-au cumpărat trei clopote la biserici în locul celor luate de către armatele de ocupație.

10. În toți anii s-au făcut reparațiile și completările mărunte, cerute de lipsurile fiecărui an, păstrând bisericile în bună stare și curățenie.

11. În anul 1918 am fost mobilizat ca confesor militar la Brigada I Artilerie.

II. Activitatea culturală:

1. Căminul Cultural:

a. În anul 1908 am înființat în comuna Cernădia Căminul Cultural „Renașterea” primul în această regiune, pe care l-am condus neîntrerupt de atunci până azi în calitate de președinte.

b. Fiind și președinte al băncii populare „Cernăzoara”, din fondurile ei, am dat ca subvenții Căminului Cultural suma de lei 26 382 în anii 1926-1931.

c. Am format la cămin următoarele

secțiuni: biblioteca cu peste 1000 volume, farmacie, colportaj și depozit de rechizite școlare.

d. În localul primăriei am construit pentru cămin, cu fondurile lui, trei camere și o mare sală de spectacole, luminate electric.

2. Monumentul Eroilor:

Construit din marmură și așezat în fața școlii primare, mi-a dat mult de lucru până la terminarea și sfințirea lui la 27 septembrie 1937, din cauza opunerii multor fruntași din parohie. Dar luptând am biruit toate piedicile. Tot de la banca populară i-am dat 34 620 lei. Iar prin serbări și din alte părți am completat – ca președinte al comitetului de construire – suma de lei 98 852, cu care am acoperit toate cheltuielile. Acum este îngrădit cu gard de fier și stă ca o frumoasă podoabă pentru sat, ca pios semn de recunoștință pentru eroii neamului și ca folositor material didactic pentru elevi.

III. Activitatea administrativă bisericească:

Am ocupat sau ocup încă unele din următoarele demnități:

1. Membru în Duhovnicul Consistoriu eparhial în periodul 1915-1918.

2. Președinte al secției județene Gorj, a societății preotești „Renașterea” în anii 1921-1925.

3. Protoieru al Protoieriei IV Gorj în anii 1927-1931.

4. Membru în Adunarea eparhială a Eparhiei Râmnicului Noul-Severin de la 1926 până azi.

5. Consilier eparhial – secția administrativă bisericească – de la 1926 până în prezent.

6. Întâiu stătător al Centrului parohial Novaci în anii 1921-1927.

IV. Activitatea literară:

Am publicat următoarele:

1. Cărți: „Biserica noastră națională în raport cu celelalte confesiuni”, „Cuvinte creștinești”, „Arme împotriva adventiștilor”, în colaborare cu preotul Grigore Prejbeanu și cu o prefață de Prea Sf. Episcop Vartolomeu.

2. Articole în următoarele ziare și reviste: Universul, Cronica, Cuvântul Adevărului, Luminătorul, Unirea Neamului, Gorjeanul, Pâinea Vieții, Gorjul și Revista Democrației Române.

V. Alte îndeletniciri:

În anul 1908 am înființat banca populară „Cernăzoara” și am fost conducătorul ei ca președinte până în anul 1940, lăsându-i cu un capital de operațiuni de peste patru milioane de lei și local propriu. Pe acest teren am mulțumirea, să mărturisesc, că banca populară mi-a fost de un neprețuit ajutor, pentru că fiind în măsură să dispun de împărțirea beneficiilor anuale, am putut da sume însemnate pentru instituțiile din parohie, după cum mai sus am arătat, cum și în binefaceri la săraci, orfani, invalizi de război etc.

În treacăt amintesc că am fost cinstit cu rangul de Iconom stavrofor și medaliat cu „Steaua României” în gradul de cavalier.

Preot Sevastian Pârvulescu
1943 ianuarie 3

Paroh al parohiei Cernădia, jud. Gorj

(Arhivele Naționale Gorj, Fond Protoieria Județului Gorj, dosar 51/1942, nepaginat)

August 2006-Cu fostul primar,
ing. PANTELIMON TODEA
în Provincia REGGIO CALABRIA, ITALIA

POZIȚIA RUSIEI NU MAI SURPRINDE PE NIMENI

Am urmărit cu mare atenție dezbaterile referitoare la Tezaurul României, tezaur predat spre păstrare în siguranță, în baza unui acord bilateral între Guvernul României și Guvernul Rusiei țariste în anii 1916-1917. Este vorba de tablouri, bijuterii, bunuri de valoare din biserici și mănăstirile României, arhivele instituțiilor publice, precum și peste 91,5 tone aur, reprezentând tezaurul Băncii Naționale a României. O parte din bunurile culturale și religioase au fost returnate în perioada sovietică, însă aurul României este și astăzi sechestrat în Rusia. Că Moscova nu mai recunoaște acum, nu surprinde pe nimeni. Ba mai mult, Rusia susține că noi am fi încă cu mult mai datori de pe urma celui De-al Doilea Război Mondial când am fost „sechestrați” mai bine de 45 de ani în lagărul comunist.

După ce europarlamentarii români, în frunte cu fostul Președinte al României, Traian Băsescu, au cerut restituirea tezaurului în Parlamentul European, confiscat de Rusia, parlamentarii europeni au cerut la unison, în cadrul unei dezbateri emoționale ca Rusia să returneze integral tezaurul României. În acest sens, Parlamentul European a adoptat, în dezbateră de la Strasbourg o

rezoluție în care se cere Rusiei să returneze integral tezaurul României. Numai că Moscova, prin vocea purtătoarei de cuvânt a Ministerului de Externe rus, Maria Zaharova, a venit cu o reacție sfidătoare la adresa României, spunând că datoriile României față de Rusia și Uniunea Sovietică depășesc „potrivit calculelor experților”, de 20-25 de ori valoarea întregului tezaur românesc ce fusese predat Rusiei spre păstrare în anii 1916-1917, că Moscova „a iertat României aproape toată datoria sa pentru distrugerile provocate în timpul celui De-al Doilea Război Mondial”.

Că poziția Rusiei nu mai surprinde pe nimeni, este bine știut. Chiar nu recunoaște că pe lângă tezaur ni s-au luat teritorii, că în primii ani de dominație comunistă resursele României au fost exploatare de sovietici prin intermediul companiilor mixte româno-sovietice SovRom, înființate după încheierea conflagrației mondiale pentru a gestiona plata datoriilor de război către URSS, stabilite prin Tratatul de Pace de la Paris.

Unde mergeau cotele țaranului român obligat să predea statului o bună parte din producția gospodăriilor

lor de lapte, lână, carne? Dincolo de compensarea lipsei de alimente din orașe, o bună parte din aceste cote contribuiau la plata despăgubirilor de război Uniunii Sovietice.

Țaranul român creștea porci pentru a-i preda statului, în timp ce românul mânca pește, despre care se spunea că nu trebuie să lipsească de la nicio masă, gheare, copite (vestiții adidași), nu știau ce este cafeaua, consumau nechezol, marmeladă. Unde mergeau cerealele noastre, România fiind recunoscută ca o țară mare producătoare de grâu, porumb?

Noi aveam restricții la pâine, ulei, zahăr, mâncam cu porția fiindcă Ceaușescu dorea cu orice preț să achite datoria externă a României, luând de la gura poporului, în timp ce unii se lăfăiau cu produsele muncii noastre. Și ne mai scot încă datori...

Ne mai cred încă în perioada când strigam: „Stalin și poporul rus, libertate ne-au adus”. A trebuit să cadă Imperiul sovietic pentru a gusta din libertatea după care tânjeam de atâta amar de vreme, situație cu care nu se pot împăca.

CONSTANTIN DĂRVĂREANU

Despre trecut...

Despre trecut, peste care nu putem trage perdeaua și nu ne putem elibera de el, vorbim totdeauna cu nostalgie. Oricât am încerca, nu-l putem uita fiindcă face parte din viața noastră, ne aparține și trebuie să-i fim recunoscători pentru ceea ce am fost și ceea ce suntem acum. Numai că este foarte important să realizăm că într-o anumită etapă a vieții, trecutul ne arată ceea ce suntem la momentul respectiv, dar și că viitorul fiecăruia depinde de modul în care conștientizăm unde ne găsim. Trebuie să fim conștienți că de la o vârstă, prezentul și viitorul nostru se reazemă de soclul amintirilor ferecate în odaia trecutului. De fapt, cu toții purtăm în noi amintirile înrămate ale trecutului care sunt până la urmă niște pagini imaculate în care este descris drumul vieții și cum altfel ar putea dăinui fără să le rememorăm, să scriem despre ele pentru a nu fi date uitării, destrămate și transformate în iluzii pierdute în negura timpului.

Așa că, la vârsta pe care o am, văzând cât de repede au trecut anii și că se împutinează ca filele rupte dintr-un calendar, mă tot întreb: „Unde-s, Doamne, anii tinereții?” și conștient că nu mai pot aduce tinerețea înapoi, încerc să retrăiesc tot ce am petrecut în această viață, cu bune și rele. Inspirat de celebrele versuri ale lui Octavian Goga din volumul „Cântece fără țară”, 1916:

„Azi simt cum noaptea se coboară
Pe dimineța mea de ieri,
Cum cântul meu se înfășoară
În giulgiul veșniciei tăceri...”

cred încă odată că viața poate fi înțeleasă numai privind înapoi, dar trebuie trăită, atâta cât mai este, privind înainte, fiindcă fiecare zi, fiecare oră și fiecare minut sunt prețioase și pot reprezenta un nou început. Honore de Balzac spunea: „Omul trăiește de două ori: prima oară în realitate și a doua oară în amintire”. Este greu să te desparți de trecutul tău, să nu redesezi drumul vieții, cu sușuri și coborâșuri, pavat de neîndurătorul timp cu clipe fericite sau mai puțin fericite. Sunt multe lucruri din trecut care oricât am încerca noi, nu-și găsesc vindecarea, dar nici nu trebuie să ne influențeze prezentul și viitorul, ci să avem puterea să alegem dintre ele ceea ce este bun, fiindcă viața

este frumoasă, dar frumusețea ei o creăm noi, chiar dacă vreodată, cei în care aveam mare încredere, ne-au dezamăgit complet. De altfel, este foarte adevărat că viața este o luptă a contradicțiilor, dar în curgerea ei, fiecare dintre noi trebuie să știe pentru ce trăiește. Drumul vieții ne va fi mai neted cu cât vom reuși să ne controlăm mai bine gândurile care ne stăpânesc, fiindcă, până la urmă, viața noastră este produsul minții noastre. Orice gând ne poate influența viața, în bine sau rău, producând modificări în subconștientul nostru. Tot ce facem în viața noastră este coordonat de modul în care gândim. În decursul vieții toți avem anumite dorințe care nu-și vor găsi realizarea decât printr-o gândire corectă, prin voință și sacrificii.

De multe ori, noaptea, tolănit în patul meu, mă întorc în infernul amintirilor, retrăiesc bucuriile și amăgirile unei vieți trăite cu intensitate și ajung la concluzia că nu totdeauna bucuriile mi-au zămbit și învăluit sufletul și că de multe ori inima mi-a fost frântă de nedreptăți și neazuri. În timpul vieții am avut și destule momente în care m-am simțit învins, când inima mi-a fost strivită, când am greșit, numai că acestea m-au călit parcă, mi-au dat forță, ceea ce m-a făcut să nu-mi pierd curajul și speranța în împlinirea idealurilor care mi-au călăuzit viața.

În multe dimineți, când mă trezesc, mai zăbovesc câteva momente în pat, cu ochii închiși, timp în care mi se derulează imagini, momente din viață, importante sau mai puțin importante, amintindu-mi de clipe frumoase petrecute de-a lungul vieții, dar și de greutățile prin care am trecut de multe ori, de prieteni adevărați sau de cei pe care-i credeam prieteni adevărați, cât a trebuit să muncesc alături de familie pentru a încropi un rost, apoi mă ridic și mulțumesc Cerului pentru clipele fericite și constat că viața se mai măsoară și în ceea ce faci, ce ai realizat în timpul ei și nu doar în ani.

Trăiesc într-o comunitate de oameni, printre novăcenii mei dragi, care mă iubesc sau nu, cărora le adresez rugămintea să treacă prin filtrul conștiinței tot ce este bun sau rău în această lume pentru triumful binelui.

CONSTANTIN DĂRVĂREANU

Plecând de la o povestioară de demult

STAREA DE NEPĂSARE

Când eram mic (că am fost și mic și nici nu știu cât am fost de mic) era în abecedarul meu o povestioară (să știți că pe atunci învățam, cum să ne purtăm, din povestioare pline de miez care ne intrau nu numai în creiere, ci și în inimă) și povestioara se intitula cam așa: „Pe Lasă l-a călcat carul”. Ce povestea povestioara aceea? Povestea că a fost un băiețel ca și noi, numai că acest băiețel la toate ce i se dădeau să le facă el răspundea cu „lasă mamă, că le fac eu!”. Azi lasă, mâine lasă, și-a căpătat numele de LASĂ.

Într-o zi, cu căldură de iulie, se întinde la umbră, unde credeți? Sub car. Tatăl, cum era preocupat cu destule ale familiei, l-a atenționat: „scoală mă de sub car că o să plece și te calcă!”. „Lasă tată, că mă scol eu!”. Tatăl luat cu treabă a uitat de el și a mânat boii, carul – cum e carul – a trecut peste nepricopsitul de copil și l-a călcat. Pe Lasă l-a călcat carul.

Nu știu cât am prins din înțelesul povestioarei pentru că de multe ori mi-am răspuns în viață „lasă, că fac mâine! Sau lasă că văd eu!”

Dacă la nivel social așa fi numai eu, un Lasă, n-ar fi mare problemă. Eh, un jerpelit, un neisprăvit, nu era nici botezat, un nima'n potecă! M-ar călca un car și gata. Societatea ar fi vioaie, ar lucra cântând, ar culege cântând. Dar ca mine mai e unul pe care îl știu eu; măcar unul; „mă țigane, îți arde satul! Ei, și ce-i? Mă mut în altul!”

Pecinginea nepăsării nu ne-a prins numai pe noi doi, a devenit o plagă socială.

Cade un bolnav în stradă: „Lasă, că se scoală el!” Bate unul pe un bătrân la coadă, la magazinul de pâine: „Lasă-l că și bătrânii aștia!...” Își lovește senatorul ăla, cum îl cheamă, fiica în stradă și-o desfigurează. „Lasă-l, e treaba lui, e copila lui! Știe el de ce o smotocește!”

Exemplele acestea sunt minore, dar când e vorba de viața unei localități sau

a unei societăți întregi, e vai! E vai de cei câțiva care ar dori să se implice să remedieze ceva și dau de „lasă-mă dom'le!”

Apele se reped în localități la viituri. Sare armata, sare ISU, sare poliția. Locuitorii stau la cărciumă și privesc pe geam: „de aia-i plătim!”, „dar vă distruge recolta grădinilor?!”; „ne dă statul că plătim impozite!”

„Să irigăm că muncește țara degeaba”. „Nu anul ăsta! Aproape de alegeri arătând cât de harnici și de gospodari suntem!”

Se dărâmă calea ferată, deraiază trenuri, întârzie călătorii „Faceți ceva!”, „Facem!”, „Când?” „Nu e treaba voastră!”

Pe Miță Paceaură l-a făcut cureaua de transmisie de la motor, bucățele, că n-a pus plasă de protecție și zicea mereu: „Las' că o pun eu! Nu m-o prinde tocmai pe mine!” Și l-a prins tocmai pe el, sfârșind adunat de nevastă-sa cu fârașul.

„Vedeți ce facem cu iredentiștii care își fac de cap! Ne ard steaguri, ne profanează mormintele eroilor, ne desfigurează mormintele eroilor, ne desfigurează statuile neamului!” „Le-om veni de cap!” „Când?” „Nu e treaba voastră!” „Voi chiar abandonați neamul, țara?” „Vezi că te legăm dacă nu taci! Îți punem botniță dacă mai vorbești! Facem noi ce trebuie și când trebuie, nu ne comanzi tu!”

Dacă Ștefan cel Mare și Sfânt ar fi zis astfel la „vezi că dau turcii năvală!”, „Las' că ne luăm noi după ei”, azi am fi musulmani și poate că n-ar fi cel mai grav, dar poate că azi am fi în haremuri trăgând poverile lor.

La nivel de țară mai sunt și de cele ce se pot amăna, dar aflați în valurile vieții e musai să lopătăm să nu ni se răstoarne barca! Numitul LASĂ, dacă nu înțelege să tragă la vâsle, trebuie aruncat în valuri că suntem amenințați să ne scufundăm toți.

Prof. ION C. DUȚĂ

Primăvară, Bine ai venit!

Lucia Silvia Podeanu

PRIMĂVARA, CA O MINUNE

Mugurii cruzi
Ademenesc lumina,
Iar pomilor
golașe crengi
le rotunjesc făptura.
Din foșnetul pierdut
în lăfăit de
păsări călătoare
Se-ntorc la tine
Cântecele, care
Atâta iarnă
nu s-au auzit.
Și nicăieri nu-i
dătătoare de
speranță
Decât aici în
acest colț de lume,
Privirea ta
ca o minune
Ce-n ram uscat
aduce iarăși
viață.
Ca vulturii
întineriți
de vreme
Zboară spre
cer albastru
gândurile mele
În flori înmiresmate
din mai o să-nflorească.
Și iarăși o să îmi
amân
Plecarea
mea de-acasă.

RAMUL ÎNFLORIT SĂ MÂNGÂIE

S-a peticit zăpada
de pe creste
Și primăvara ne
trimite veste
Că în curând
va încălzi lumina.
Dimineața poiana n-o
va mai albi
bruma.
Va pune suflet
în tot ce mort a fost
Și fiecăruia în lume
îi va face
un nou rost.
Va dezlega
culorile din
chingile uitării
Și va lăsa tot
ramul înflorit
să mângâie
iubirile.

FLORI VOR FI...

A venit o iarnă grea
Peste pomii din livadă,
Pline de podoaba albă
Crengi bătrâne stau să cadă.

Cu vergeaua printre ramuri
Grădinarul trece-ncet,
Roiuri – fluturi de argint
Pe zăpadă se aștern.

Liberate de povară
Crengile se saltă-n vânt,
Flori de primăvară
Și mireasmă pe pământ.

Ion Florea

PRIMĂVARĂ

În inimă e primăvară
Cresc flori ca-n pomii de pe-afară
Și-mi saltă-n piept o bucurie
Ca-n florile de pe câmpie.
Mi-e gândul vesel și-ndrăzneț
În floarea scumpei mele vieți,
Mi-e fruntea sinceră și clară,
Ca Luna-n nopțile de vară.

Mai multe păsări cântă-n crâng,
Iubita mai cu foc mi-o strâng
Și mai voioși ca pân-acum,
Se plimbă oamenii pe drum.

STROP

Primăvară pământescă
Răcorește-ți sânii cruzi
Și ajută ca să crească
Tot ce-n jurul tău auzi.
Ochii-mi lunecă pe trupuri
De căldura ta cuprinse
Când se lăfăie în grupuri
Peste ierbile surprinse...
Pat bogat, în jurul sevei,
Al luminii și-al genezei.

ANOTIMP

Cerbi de aur, primăvară,
Stol de mierle-ntr-un caval,
Apă tânără, vioară,
Izbucnește-n șold de deal,
Dintr-un spic de rădăcină
Răsucit în hâu crețacic
Când un joagăr de lumină
Taie-n codru mitul dacic.
Ciocârliă-n vidul sferic
Suie-n trepte și-n spirale

Când la crâșmă pe-ntuneric
Beau ciobanii din pocale
Muguri fercheși de codane
Și galopi de cai năpraznici,
Zmalțul zalelor romane,
Visul dacilor amarnici.
Cerbi de aur, primăvară,
Chiuți ciobanii mei,
Coborâți și beți spre seară
Sânge alb de ghiociei
Scurs pe-un sân de Mărioară.

SE VOR PRIMENI

Munții se vor primeni din nou
Cu dulbini de cântec
Și din nou tulnicul singurătății
Se va uimi de-atâta soare.
Picioarele copiilor vor căpăta
Vânătaii suave, lovindu-se de flori.
Codanele când vor porni
La câmp vesele, sprintene,
Își vor răni umerii
Cu flori de trandafiri,
Cu faruri de bujori matinali.
Norii se vor transforma
În lebede reflectate de iezere
Și alintate de cetini.
Ciobanii mei vor cădea
Din nou la umbră beți
De vinul calmelor rășini
Privind cum deasupra satului de munte
Înfloresc salcâmii
Și munții se vor primeni din nou.

PRIMĂVARĂ

Un scoruș, un tei, un curpen,
Un culcuș de ciută,
O urmă de cerb.
Pe aripi de vânt, vuietul orașului
-Fiare izbindu-se unele de altele-

Aripi de păsări, vioarele, cer albastru,
Fântâni cu cumpeni înfipte în amieze,
Miei zburdând, ciobani cântând,
Tăietori ascuțindu-și latele securi,
Cer albastru, pământ poleit de lună,
Un scoruș, un tei, un curpen, flori,
PRIMĂVARĂ.

Ion C. Duță

VINE PRIMĂVARA

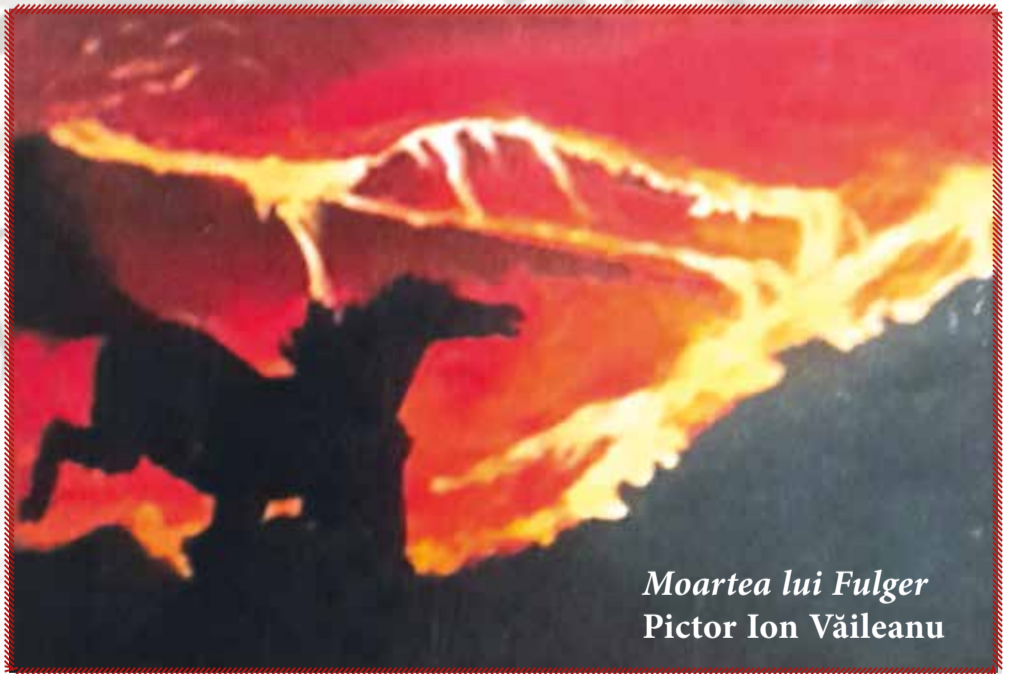
De sub zăpada rece, cu cușmă țuguată
Cam curios de fire, ieși un ghiocel
În razele de soare, cu firea lui distrată.
Uitându-se pe ceruri, în zarea-ndepărtată
Străpunse încordarea, sunând din clopoțel

La sunetul lui tainic, din strânsul său ocol
Se-nfioră natura de-o mică plăcere
Simțind că de-acum gerul se va lăsa domol
Și respirând cu vuiet, cu cântec în tremol
Porni descătușarea de frig și de durere.

O lacrimă se scurse din clonțul de ghețar
Duios fiind din fire când crește viața-n jur.
Un cinteț se agită pe-o creangă de arțar
Și zboară nebunatrec în zborul lui sprintar
Peste tufișuri sure și-albastre în contur.

Un botișor de ciută plâpând și prea sfios
Apare ca și visul sub cetina de brad.
În albia de șipot pornesc vijelios
Dantelele de gheață țâșnind neputincios
Fragil sunând pe pietre când valurile cad.

Porni la vale iarna pe ape cu ghețari
Că nu-și mai avea locul. Era de lene plină!
Și lunecând în vaduri plecă fără țări,
Pierzând și cușma albă cu mițele ei mari
C-o-mpinse primăvara senină și deplină.

Moartea lui Fulger
Pictor Ion Văileanu

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Constantin DĂRVĂREANU, redactor șef
Nicolae VINȚANU, redactor șef adj.

Alina ȚICU, redactor

Cristian GRECOIU, redactor

Tel. 0744 656 726, e-mail: darvareanu@yahoo.com

NOVĂCEANUL

Publicație lunară tipărită cu sprijinul
Primăriei și Consiliului Local Novaci
și al obștilor de moșneni din Novaci,
Pociovaliștea și Cernădia

Pre-press & print:

Tipografia
ProdCom

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

Tehnoredactare: **RODICA TEIȘI**